

Komendant
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia 23 kwietnia 2019 r.

Egz. nr 1...

Pan ppłk SG Robert BRYCHLIK
Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Dorohusku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „*Postępowanie z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым w postępowaniu przygotowawczym*” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Dorohusku, Berdyszcze, 22-175 Dorohusk, ujętej w Rocznym Planie Kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w 2018 roku¹.

Kontrolę, na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011r. *o kontroli w administracji rządowej*², przeprowadził w terminie od 6 czerwca do 28 września 2018r. zespół kontrolerów w składzie:

- mjr SG Elżbieta ŁYSOMIRSKA - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 19/2018 z dnia 05.06.2018r. - kierownik zespołu,
- kpt. SG Monika PIEKARSKA - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 20/2018 z dnia 05.06.2018r.,
- st. chor. SG Katarzyna KIJANČZUK - starszy specjalista Sekcji Koordynacji i Nadzoru Wydziału Operacyjno-Śledczego NOSG, upoważnienie nr 21/2018 z dnia 05.06.2018r.

Funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił do dnia 31.03.2017r. ppłk SG Andrzej Bielecki, a od 01.04.2017r. ppłk SG Robert Brychlik. Bezpośrednim przełożonym ww. był Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki Straży Granicznej w Dorohusku, wg Rdet. nr NA-DK-988/15, pod poz. 4/2018. Czynności kontrolne w siedzibie Placówki Straży Granicznej³ w Dorohusku realizowane były w dniach: 17.07.2018r., 19-20.07.2018r., 23-24.07.2018r., 27.07.2018r. oraz w siedzibie jednostki kontrolującej

¹ Nr RPW/20826/2017 z dnia 30.11.2017r.;

² Dz. U. z 2011r. Nr 185, poz. 1092, zwaną dalej ustawą o kontroli

³ zwanej dalej PSG

w dniach: 06.06.2018r., 13.07.2018r., 16.07.2018r., 18.07.2018r., 25-26.07.2018r., 30-31.07.2018r., 01-03.08.2018r., 13-14.08.2018r., 16.08.2018r., 20-23.08.2018r., 27-28.08.2018r., 03-05.09.2018r., 13.09.2018r., 19.09.2018r., 25.09.2018r., 27.09.2018r.

I. Zakres kontroli.

Przedmiot kontroli obejmował:

- legalność, rzetelność i celowość realizacji zadań służbowych związanych z rejestracją, zabezpieczeniem i obrotem dowodami rzeczowymi/przedmiotami/śladami kryminalistycznymi oraz prowadzeniem dokumentacji z tym związanej;
- sprawowanie nadzoru służbowego nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej ewidencji w tym zakresie.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017r.

II. Cel kontroli:

Celem kontroli była ocena sposobu zabezpieczenia i przechowywania dowodów rzeczowych/przedmiotów oraz mienia tymczasowo zajętego w postępowaniu przygotowawczym oraz ocena prawidłowości dokumentowania tych czynności, jak również sprawowania nadzoru służbowego w w/w zakresie.

Kontrola w trybie zwykłym przedmiotowego zagadnienia miała na celu ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także zebranie informacji zmierzających do doskonalenia działalności służbowej jednostki i jej komórek organizacyjnych w kontrolowanej tematyce.

Kontrolę przeprowadzono pod względem:

- legalności – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi w zakresie powyższej tematyki;
- celowości – zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej działalności, stosowania metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz skuteczności podejmowanych działań;
- rzetelności – wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, zgodnie z ich treścią, przestrzeganie reguł funkcjonowania kontrolowanej jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.

Przyjęto, że ocena końcowa kontrolowanej działalności zostanie sporządzona na podstawie czterostopniowej skali, obejmującej: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną⁴.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Podstawą dokonania ustaleń były materiały źródłowe, prowadzone i sporządzone w PSG w Dorohusku, tj. ewidencje związane z dowodami rzeczowymi: „Księga dowodów rzeczowych/przedmiotów” tom II/2015 wg. Rdet. NA-DK-732/15 zawierająca 358 pozycji za

⁴ wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej. Warszawa, marzec 2012r., str. 62

2017r. i „Księga towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 K.P.K” wg Rdet. NA-DK-269/17 zawierająca 22 pozycje za 2017r. oraz zbiory dokumentów w formie papierowej i elektronicznej, zawierające: wykazy dowodów rzeczowych, protokoły z czynności podczas których zabezpieczano rzeczy/przedmioty/ślady, postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych, pokwitowania i inne.

W zakresie oceny realizacji zadań służbowych związanych z rejestrowaniem, obrotem i zabezpieczeniem dowodów rzeczowych zespół kontrolerów zbadał terminowość sporządzania wykazów dowodów rzeczowych i rejestrowania ich w książce dowodów rzeczowych oraz ujęcie w wykazach dowodów rzeczowych zapisów dotyczących innego miejsca przechowywania dowodów lub innego z nim postępowania; prowadzenie, przechowywanie i odnotowywanie przez depozytariusza przyjmowania, przechowywania i przekazywania dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów oraz terminowość przeprowadzenia sprawdzenia stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym⁵. Przeprowadzono analizę pisemnych i ustnych wyjaśnień funkcjonariuszy oraz weryfikację istniejących rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych pod kątem zapewnienia prawidłowej realizacji zadań objętych przedmiotem kontroli.

Dokonano również porównania stanu ewidencyjnego z faktycznym dowodów rzeczowych przechowywanych w magazynie dowodów rzeczowych, gdzie w wyniku przeprowadzonego sprawdzenia stwierdzono braki w stanie faktycznym dowodów zabezpieczonych w magazynie. W wyniku podjętych decyzji na szczeblu kierownictwa NOSG, została powołana odrębna komisja inwentaryzacyjna (Rozkaz Dzienny Nr 153 z dn. 08.08.2018r.), która dokonała sprawdzenia wszystkich dowodów rzeczowych przechowywanych w magazynie depozytowym PSG w Dorohusku. Na dzień 23.08.2018r. w magazynie depozytowym PSG w Dorohusku brakowało wyrobów tytoniowych do postępowań przygotowawczych wszczętych w 2017r. oraz do wszczętych w 2016r., natomiast w postępowaniach przygotowawczych wszczętych w 2017r., w 2016r. oraz w 2018r.) stwierdzono rozbieżności w zakresie ilości i marek zabezpieczonych papierosów oraz kluczyka samochodowego. Powyższe ustalenia dały podstawę do złożenia do Prokuratora Rejonowego w Chełmie w dn. 04.09.2018r. zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W dniu 31.12.2018r. Prokurator Rejonowy w Chełmie wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa wskazując, że faktycznie doszło do nieprawidłowości w procesie zabezpieczania i przechowywania dowodów w PSG w Dorohusku, brak jest jednakże podstaw do pociągnięcia któregośkolwiek z funkcjonariuszy SG do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 231 § 1 lub 3 kk, co nie wyklucza ewentualnej odpowiedzialności dyscyplinarnej.

(akta kontroli zał. nr 45, str. 481-482, zał. nr 46 str. 484-496,
zał. nr 88 str. 1148-1180, zał. nr 94 str. 1197-1202, zał. 97 str. 1211-1212,
zał. nr 102 str.1350-1306, zał. nr 101 str. 1242-1349)

⁵ ustalenia oparto na przepisach zawartych w Zarządzeniu nr 22 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 czerwca 2003r. w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną (Dz. Urz. KGSG z 2003r., Nr 2, poz. 21; z 2005r. Nr 8, poz. 54; z 2007r. Nr 9, poz. 81, z 2012r., poz. 84, z 2014r., poz. 131), zwaną dalej Instrukcją oraz Wytycznych Nr 4 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 21 grudnia 2007r. w sprawie określenia zasad przyjmowania, przechowywania, ewidencjonowania i przekazywania dowodów rzeczowych będących na stanie magazynów dowodów rzeczowych NOSG w Chełmie, zwanych dalej Wytycznymi nr 4.

W związku z powyższym **negatywnie** oceniono realizację zadań w obszarze przyjmowania, przechowywania i zabezpieczania dowodów rzeczowych w magazynie dowodów rzeczowych w PSG w Dorohusku, rejestrowania i prowadzenia niezbędnej dokumentacji związanej z przyjmowaniem i przekazywaniem dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych i mienia tymczasowo zajętego oraz przeprowadzaniem kwartalnych i rocznych sprawdzeń stanu dowodów w magazynie depozytowym, jak i sprawowania nadzoru służbowego w tym zakresie. Powyższa ocena jest wynikiem przede wszystkim stwierdzenia na dzień 23.08.2018r. braków, wskazanych w pkt 2, na stanie magazynu depozytowego PSG w Dorohusku oraz ustaleń poczynionych w poszczególnych obszarach kontrolowanej problematyki, udokumentowanych w aktach kontroli i ocenionych w oparciu o powyżej przyjętą skalę.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Obowiązki prowadzenia magazynu dowodów rzeczowych w PSG w Dorohusku, w okresie objętym kontrolą, powierzono st. kontrolerowi – depozytariuszowi zespołu ds. przestępstw i wykroczeń GOŚ, określając zadania w obszarze: biegłej znajomości przepisów, poleceń i wytycznych dotyczących prowadzenia magazynu depozytowego; prowadzenia magazynu depozytowego, w tym przyjmowania dowodów rzeczowych do magazynu według stanu podanego w wykazie dowodów rzeczowych oraz wydawanie ich dla potrzeb postępowania karnego, prowadzenie księgi dowodów rzeczowych, prawidłowe przechowywanie i konserwacja dowodów rzeczowych, przeprowadzanie okresowych sprawdzeń stanu dowodów rzeczowych w magazynie i oddanych pod nadzór. W przypadku nieobecności ww. realizowanie zadań depozytariusza w zakresie przyjmowania dowodów rzeczowych do magazynu według stanu podanego w wykazie dowodów rzeczowych oraz ich wydawania; ewidencjonowania dowodów w księdze dowodów rzeczowych oraz ich prawidłowego przechowywania przejmował inny funkcjonariusz – młodszy asystent referatu kryminalnej analizy operacyjnej i przetwarzania danych GOŚ PSG w Dorohusku.

Jak wykazały przeprowadzone czynności kontrolne, nałożone na st. kontrolera - depozytariusza zespołu ds. przestępstw i wykroczeń GOŚ obowiązki wykonywane były niewłaściwie, nierzetelnie i niezgodnie z przepisami, co doprowadziło między innymi do niezgodności w stanie faktycznym przechowywanych w magazynie depozytowym dowodów ze stanem ewidencyjnym, opisane w pkt. 2.

W myśl § 216 Instrukcji oraz § 2 ust. 1 Wytycznych nr 4 odpowiedzialność za zabezpieczone dowody rzeczowe ponosi funkcjonariusz, pod którego pieczęą znajdują się zabezpieczone dowody rzeczowe. Natomiast, zgodnie z § 219 ust.1 i § 220 ust. 2 pkt 1 ww. aktów, depozytariusz przyjmując dowody rzeczowe do magazynu, każdorazowo sprawdza ich zgodność z opisem w wykazie dowodów rzeczowych, który musi być zgodny z zapisem w protokole czynności, podczas której dowód rzeczowy uzyskano a następnie przyjmowane dowody ewidencjonuje w księdze dowodów rzeczowych według poszczególnych rubryk; obowiązkiem depozytariusza jest przyjmowanie dowodów rzeczowych do magazynu według stanu podanego w wykazie dowodów rzeczowych oraz wydawanie ich dla potrzeb postępowania karnego. Jak sprawdzono w toku czynności kontrolnych, ilość dowodów rzeczowych ujętych na wykazach dowodów rzeczowych, w postępowaniach

przygotowawczych za 2017r. w których stwierdzono braki, była zgodna z opisem w protokołach z czynności podczas których je zabezpieczano.

Obszar związany z określeniem obowiązków depozytariusza oraz ich wykonywaniem, z uwagi na powyższe ustalenia **oceniono negatywnie**.

W dn. 12.09.2018r. w stosunku do depozytariusza PSG w Dorohusku, w związku z odpowiedzialnością depozytariusza za zabezpieczone dowody rzeczowe, wszczęte zostało postępowanie dyscyplinarne.

(akta kontroli zał. nr 2 str. 3; zał. nr 5 str. 50-52, zał. 90 str. 1181-1186, zał. 95 str. 1205)

2. Analizie poddano wykazy dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych pod kątem daty sporządzenia wykazu, daty przeprowadzonych czynności na podstawie których zabezpieczano rzeczy/przedmioty/ślady, oznaczenia miejsca przechowywania i ich przyjęcia na magazyn. Na koniec dokonano porównania ilości i rodzaju dowodów rzeczowych faktycznie przechowywanych w magazynie depozytowym z ewidencyjnym.

➤ W wyniku porównania stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ujętych w wykazach dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym przechowywanych dowodów w magazynie depozytowym, stwierdzono:

- 1) brak 6 paczek papierosów marki [REDAKTOWANO] oraz 1 sztuki spośród 1900 sztuk luzem papierosów marki [REDAKTOWANO] zabezpieczonych do postępowania przygotowawczego [REDAKTOWANO], ujętych na wykazie dowodów rzeczowych nr II/3608/17⁶ pod poz. 1 oraz nadwyżkę 2 paczek papierosów marki [REDAKTOWANO], która to marka nie występowała w wykazie nr II/3608/17. Zgodnie z zapisem na ww. wykazie dowody rzeczowe zostały przyjęte do magazynu w dniu 12.04.2017r. o godz. 9:00;
- 2) brak 9 paczek papierosów marki [REDAKTOWANO] zabezpieczonych do postępowania przygotowawczego [REDAKTOWANO] ujętych na wykazie dowodów rzeczowych nr I/3550/17⁷ pod poz. 2. Zgodnie z zapisem na ww. wykazie dowody rzeczowe zostały przyjęte do magazynu w dniu 13.04.2017r. o godz. 11:10;
- 3) brak 1 paczki papierosów marki „NZ”, zabezpieczonych do postępowania przygotowawczego [REDAKTOWANO] ujętych na wykazie dowodów rzeczowych nr I/3595/17⁸ pod poz. 2. Zgodnie z zapisem na ww. wykazie dowody rzeczowe zostały przyjęte do magazynu w dniu 02.06.2017r. o godz. 9:25;
- 4) brak 1 paczki papierosów marki [REDAKTOWANO], zabezpieczonych do postępowania przygotowawczego [REDAKTOWANO] ujętych na wykazie dowodów rzeczowych nr I/3599/17⁹ pod poz. 1. Zgodnie z zapisem na ww. wykazie dowody rzeczowe zostały przyjęte do magazynu w dniu 07.06.2017r. o godz. 8:40;
- 5) brak 5 paczek papierosów marki [REDAKTOWANO] oraz nadwyżka 5 paczek papierosów marki „Compliment” w postępowaniu [REDAKTOWANO] wykaz I/3615/17¹⁰ – stan ogólny ilościowy papierosów zgodny;

⁶ akta kontroli str. 603

⁷ akta kontroli str. 816

⁸ akta kontroli str. 622, 631-633

⁹ akta kontroli str. 648, 661

¹⁰ akta kontroli str. 765

- 6) brak 1 paczki papierosów marki [REDAKTOWANE] oraz nadwyżka 1 paczki papierosów marki [REDAKTOWANE] w postępowaniu [REDAKTOWANE] wykaz I/3607/17¹¹ – stan ogólny ilościowy papierosów zgodny;
- 7) brak 2 paczek papierosów marki [REDAKTOWANE] i nadwyżka 2 paczek papierosów marki [REDAKTOWANE] brak 2 paczek papierosów marki [REDAKTOWANE] i nadwyżka 2 paczek papierosów marki [REDAKTOWANE] w postępowaniu [REDAKTOWANE] wykaz I/3635/17¹² – stan ogólny ilościowy papierosów zgodny.

(akta kontroli zał. nr 46 str. 484-496, zał. nr 88 str. 1148-1180)

Ze złożonych przez depozytariusza, na potrzeby niniejszej kontroli, wyjaśnień wynikało, że braki i nieścisłości w przedstawionych powyżej przypadkach wynikały z jego błędnego przeliczenia papierosów podczas ich przyjmowania na stan magazynu w 2017r. i pomyłek w trakcie jednoczesnego liczenia i pakowania do worków, jak też przez nieuwagę. Ww. funkcjonariusz stwierdził również, że po pobraniu próbek przez uprawnionego przedstawiciela firmy tytoniowej, nie przeliczał ponownie pozostawianych sztuk papierosów, bazując wyłącznie na stanie spisany przez tego przedstawiciela.

(akta kontroli zał. nr 47 str. 498-502)

Z wyjaśnień funkcjonariuszy uczestniczących w zabezpieczaniu towarów akcyzowych do ww. postępowań wynikało, że wyroby te przewożone były z miejsca ich ujawnienia na Placówkę oraz składane przeważnie do garażu nr 20 (wydzielony boks garażowy w budynku, w którym znajdował się magazyn depozytowy). Do momentu przyjęcia na magazyn zatrzymywane papierosy przechowywane były w boksie nr 20, stanowiącym przejściowe pomieszczenie zabezpieczające dowody rzeczowe. Podczas układania papierosów, każdy liczył jakąś część, ale sumowany stan ilościowy był zgodny ze stanem zawierany następnie na wykazach dowodów rzeczowych. Jeżeli w trakcie umieszczania wyrobów akcyzowych w garażu nr 20 nie był obecny w służbie depozytariusz, wówczas garaż był zamykany, klucz pozostawiany u służby dyżurnej (wydawanie kluczy odbywało się u profosa na zasadach ogólnie dostępnych). Depozytariusz otrzymywał wykazy dowodów rzeczowych i na ich podstawie przyjmował dowody na stan magazynu.

(akta kontroli zał. nr 50 str. 512, zał. nr 51 str. 513-514, zał. nr 53 str. 517-518,
zał. nr 54 str. 519-521, zał. nr 57 str. 526-527, zał. nr 73 str. 1036,
zał. nr 74 str. 1042, zał. nr 83 str. 1099)

➤ W obszarze sporządzania wykazów dowodów rzeczowych i ich rejestrowania w książce dowodów rzeczowych stwierdzono **brak rejestracji 2 wykazów**:

- 1) do [REDAKTOWANE] – nie sporządzono i nie zarejestrowano wykazu dowodów rzeczowych. Z akt kontrolnych, zamieszczonych w CBD EWIDA wynika, że w dniu 26.08.2017r. zabezpieczono na protokół zatrzymania rzeczy dokument w postaci oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy (...). W dniu 24.10.2017r. wydano postanowienie o zawieszeniu dochodzenia a akta wraz z dowodem przesłano do Prokuratury Rejonowej w Chełmie;

¹¹ akta kontroli str. 723

¹² akta kontroli str. 742, 752

2) do [REDAKTED] – nie sporządzono i nie zarejestrowano wykazu dowodów rzeczowych. Z akt kontrolnych, zamieszczonych w CBD EWIDA wynika, że w dniu 06.10.2017r. zabezpieczono na protokół zatrzymania rzeczy dokument w postaci oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy (...). W dniu 10.11.2017r. wraz z postanowieniem o umorzeniu dochodzenia akta wraz z dowodem przesłano do Prokuratury Rejonowej w Chełmie.

(akta kontroli zał. nr 99 str. 1231, 1233)

Niezarejestrowanie wykazów dowodów rzeczowych w książce dowodów rzeczowych potraktowano jako uchybienie mające wpływ na stan ewidencyjny dowodów rzeczowych oraz rzetelność prowadzonej dokumentacji. Przyjęto, zgodnie z wyjaśnieniami, że przedmiotowe dowody przekazane zostały w efekcie wraz z aktami prowadzonych postępowań do właściwych miejscowo organów.

➤ Stwierdzono również w nw. przypadkach przekazywanie uzyskanych dowodów rzeczowych na stan magazynu depozytowego przed wydaniem wykazu dowodów rzeczowych, kwitując ich przyjęcie z datą wcześniejszą niż data sporządzenia wykazu:

- 1) do [REDAKTED] wykaz nr I/3461/17¹³ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 20.01.2017r. po godz. 20:00, pozycje 1-7 przyjęte na stan magazynu w dniu **20.01.2017r.** o godz. 8:00;
- 2) [REDAKTED] wykaz nr I/3529/17¹⁴ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 24.03.2017r., poz. 1-14 przyjęte na stan magazynu w dn. **22.03.2017r.** – *według depozytariusza przedmioty wpłynęły do PSG w Dorohusku w dniu 22.03.2017r. z PSG w Białej Podlaskiej. Zgodnie z poleceniem Kierownika GOŚ pudełko wraz z zabezpieczonymi rzeczami zostało zdeponowane w magazynie depozytowym. Depozytariusz przyjął je na magazyn zgodnie z opisem na metryczkach. Przyjęte na magazyn dowody zweryfikowane zostały z ilością zawartą na wykazie sporządzonym przez prowadzącego dwa dni później;*
- 3) [REDAKTED] wykaz nr I/3533/17¹⁵ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 29.03.2017r., poz. 1-4 przyjęte na stan magazynu w dn. **28.03.2017r.**;
- 4) [REDAKTED] wykaz nr I/3650/17¹⁶ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 15.07.2017r., poz. 1 przyjęta na stan magazynu w dn. **13.07.2017r.** – *wykonujący w zastępstwie obowiązki depozytariusza funkcjonariusz stwierdził, że wcześniejsze złożenie dowodów do magazynu realizował na polecenie przełożonego - kierownika grupy. Na wykazach dowodów rzeczowych zamieszczał datę faktycznego ich złożenia do magazynu. Z uwagi, że we wcześniejszym okresie nie zajmował się obowiązkami depozytariusza wszystkie czynności wykonywał zgodnie z poleceniem przełożonego;*
- 5) [REDAKTED] wykaz nr I/3648/17¹⁷ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 21.07.2017r., poz. 2 przyjęta na stan magazynu w dn. **20.07.2017r.**, poz. 1 przyjęta faktycznie na stan parkingu NOSG w dn. **20.07.2017r.**, potwierdzenie

¹³ akta kontroli str. 334

¹⁴ akta kontroli str. 368, str. 1003

¹⁵ akta kontroli str. 80

¹⁶ akta kontroli str. 119

¹⁷ akta kontroli str. 123

depozytariusza zawarto dopiero w dn. 31.07.2017r. – *według wyjaśnień postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych wydano w dn. 20.07.2017r. a wykaz niezwłocznie w dn. 21.07.2017r. Dowód z poz. 1 przetransportowany został na parking NOSG i tam pozostawał, a dopiero po urlopie depozytariusz potwierdził na wykazie faktyczny czas przekazania (brak pokwitowania);*

- 6) ██████████ wykaz nr I/3660/17¹⁸ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 02.08.2017r., poz. 1-7 przyjęte na stan magazynu w dn. **01.08.2017r.**;
- 7) ██████████ wykaz nr I/3659/17¹⁹ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 02.08.2017r., poz. 1-13 przyjęte na stan magazynu w dn. **01.08.2017r.**;
- 8) ██████████ wykaz nr I/3706/17²⁰ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 07.09.2017r., poz. 1-2 przyjęte na stan magazynu w dn. **05.09.2017r.**;
- 9) ██████████ wykaz nr II/3751/17²¹ sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 20.10.2017r., poz. 1 przyjęte na stan magazynu uzbrojenia NOSG w dn. **13.10.2017r.** – *według wyjaśnień do postępowania sporządzony był wykaz przedmiotów w trybie 308 kpk (brak adnotacji i prawidłowego zawarcia obiegu);*
- 10) ██████████ wykaz nr I/3776/17²² sporządzony przez prowadzącego postępowanie w dn. 24.11.2017r., poz. 1-3 przyjęte na stan magazynu w dn. **21.11.2017r.** (brak godziny przyjęcia); wykaz nr II/3794/17²³ sporządzony w dn. 01.12.2017r. (brak godziny czynności), gdzie poz. 1 przyjęta na stan magazynu w dn. **29.11.2017r.** – *według wyjaśnień dowody zostały przyjęte na magazyn na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego z innej jednostki organizacyjnej NOSG.*

(akta kontroli zał. nr 31 str. 293-300, zał. nr 32 str. 302-307, zał. nr 34 str. 319-322, zał. nr 52 str. 515-516, zał. nr 77 str. 1063, zał. nr 80 str. 1071)

Jak wynika z wyjaśnień większości prowadzących postępowania, zgodnie z poleceniem nr 5/2017 Komendanta PSG w Dorohusku, depozytariusz był informowany o fakcie zabezpieczenia wyrobów akcyzowych przez funkcjonariusza dochodzeniowo-śledczego i o tym, że będą one uznane za dowód rzeczowy. Depozytariusz na podstawie spisu i opisu rzeczy przeliczał i zabezpieczał rzeczy w dniu ich zatrzymania, a na wykazie sporządzanym kolejnego dnia wpisywał faktyczną datę i godzinę przyjęcia na magazyn. Depozytariusz wyjaśniał, że dowody rzeczowe w 2017r. do magazynu depozytowego przyjmowane były na podstawie wykazu dowodów rzeczowych, bądź spisu i opisu przedmiotów do protokołów. W przypadku przyjmowania papierosów, jeżeli była taka możliwość, to odbywało się to w obecności dochodzeniowca, jeżeli nie, wówczas papierosy były deponowane w boksie nr 20, tj. wyznaczonym garażu do przechowywania zabezpieczonych rzeczy. Depozytariusz otrzymywał wykazy dowodów rzeczowych od kierownika grupy i na tej podstawie, już bez

¹⁸ akta kontroli str. 138

¹⁹ akta kontroli str. 141

²⁰ akta kontroli str. 166, 1073-1077

²¹ akta kontroli str. 419

²² akta kontroli str. 213

²³ akta kontroli str. 216

obecności dochodzeniowca, przyjmował je na magazyn. Stwierdził również, że przeważnie dostawał wykaz wraz z postanowieniem w przedmiocie dowodów rzeczowych, ale dochodzeniowcy w wielu przypadkach nie weryfikowali ilości i zgodności dowodów rzeczowych z zapisem ich ilości i zgodności w spisie i opisie z przeprowadzonego przeszukania czy zatrzymania rzeczy. Zdarzały się przypadki, że wykazy dowodów rzeczowych, które dotyczyły przechowywania dowodów w aktach sprawy, wsuwane były pod drzwi pomieszczenia, należącego do depozytariusza. Wtedy je rejestrował w książce dowodów rzeczowych. Metryczki do dowodów przechowywanych w magazynie sporządzane były przez depozytariusza i mocowane na opakowaniach. Jeżeli chodzi o protokoły oględzin papierosów to również w większości sporządzał je depozytariusz. Oględziny papierosów wykonywane były po ich przyjęciu na magazyn.

(akta kontroli zał. nr 43 str. 457-462, zał. nr 52 str. 515-516,
zał. nr 69 str. 991, zał. nr 84 str. 1105-1107)

W tym miejscu należy wskazać, że zarówno *Instrukcja*, jak i Wytyczne nr 4 mówią, że funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze sporządza z chwilą uzyskania dowodu rzeczowego, wykaz dowodów rzeczowych, wypełniając wszystkie rubryki zgodnie z ich przeznaczeniem i oznaczając kolejnym numerem. Na tym funkcjonariuszu spoczywa obowiązek rejestracji wykazu dowodów/przedmiotów/śladów w książce dowodów rzeczowych, niezależnie od miejsca ich przechowywania. Z zapisu tego jasno wynika, że czas sporządzenia, jak i rejestracji wykazu jest równoznaczny z czasem uzyskania dowodu. Ponownie należy wskazać, w myśl § 219 *Instrukcji*, że depozytariusz, przyjmując dowody rzeczowe do magazynu, każdorazowo sprawdza ich zgodność z opisem w wykazie dowodów rzeczowych, który musi być zgodny z zapisem w protokole czynności, podczas której dowód rzeczowy uzyskano a następnie przyjmowane dowody ewidencjonuje w księdze dowodów rzeczowych według poszczególnych rubryk. Mając na względzie przytoczone wytyczne wskazujące najlepszą praktykę w zakresie postępowania z dowodami rzeczowymi, w pierwszym rzędzie na prowadzącym postępowanie spoczywa obowiązek sporządzenia wykazu zgodnego z dokumentem zabezpieczającym przedmioty i rzeczy, a dopiero na tej podstawie depozytariusz może je przyjąć do magazynu. Proces ten wskazuje też na czynność osobistego przekazywania dowodów pomiędzy prowadzącym postępowanie a depozytariuszem, na którym zresztą spoczywa odpowiedzialność za przyjęte dowody/przedmioty. Przestrzeganie takiego toku postępowania pozwoliłoby na uniknięcie sytuacji związanej z przeoczeniem rejestracji wykazu, jak też prawidłowym ewidencjonowaniem obiegu dowodów/przedmiotów/śladów oraz przede wszystkim na właściwym przeliczeniu i przyjęciu faktycznego stanu ilościowego dowodów/przedmiotów do depozytu.

- Wnikliwa analiza dokumentacji związanej z prowadzeniem magazynu depozytowego, w okresie objętym kontrolą, wykazała ponadto przypadki przekazania dowodów rzeczowych/przedmiotów do magazynu depozytowego ze znacznym lub nieuzasadnionym opóźnieniem, tj.:

- 1) ██████████ - poz. 1-2 z wykazu dowodów rzeczowych nr I/3496/17 z dn. 25.02.2017r. przekazane na stan magazynu depozytowego w dniu 01.03.2017r.²⁴ – z wyjaśnień wynikało, że przekazanie wyrobów akcyzowych było możliwe dopiero po upływie 4 dni od czynności podczas których je zabezpieczono. Do tego czasu zabezpieczone były w szafie metalowej nr 133/B/2004, do której miał dostęp tylko funkcjonariusz prowadzący postępowanie;
- 2) ██████████ - poz. 1-21 z wykazu nr I/3548/17²⁵ z dn. 10.04.2017r. przekazane na stan magazynu depozytowego w dniu 12.04.2017r. – z wyjaśnień wynikało, że przekazanie wyrobów akcyzowych było możliwe dopiero po upływie 5 dni od dnia czynności podczas których je zabezpieczono. Do tego czasu papierosy przechowywane były w garażu nr 20, zgodnie z poleceniem nr 5/2017 Komendanta placówki SG w Dorohusku;
- 3) ██████████ - sporządzenie wykazu dowodów rzeczowych nr III/3575/17²⁶ i przekazanie do magazynu po upływie 29 dni od dnia uzyskania dowodu; sporządzenie wykazu dowodów rzeczowych nr IV/3588/17²⁷ po upływie 46 dni i przekazanie do magazynu po upływie 48 dni od dnia uzyskania dowodu;
- 4) ██████████ przekazanie wyrobów akcyzowych do magazynu po upływie 10 dni od ich uzyskania i po 9 dniach od sporządzenia wykazów dowodów rzeczowych (poz. 1-7 wykazu nr I/3567/17²⁸) – zabezpieczone towary przechowywane były w garażu nr 20, a następnie przekazane depozytariuszowi;
- 5) ██████████ przekazanie rzeczy do magazynu oraz na parking po upływie 12 dni od ich uzyskania i po 10 dniach od sporządzenia wykazu dowodów rzeczowych (poz. 1-3 wykazu nr II/3651/17²⁹);
- 6) ██████████ przekazanie rzeczy do magazynu po upływie 17 dni od ich uzyskania i po upływie 13 dni od sporządzenia wykazu dowodów rzeczowych (poz. 1 wykazu nr II/3664/17³⁰) – z wyjaśnień wynikało, że zabezpieczona rzecz została przekazana technikowi do oględzin, następnie spakowana i przekazana prowadzącemu, który umieścił ją w skarbczyku do dnia powrotu depozytariusza z urlopu;
- 7) ██████████ przekazanie rzeczy do magazynu oraz na parking po upływie 75 dni od ich uzyskania i po 13 dniach od sporządzenia wykazu dowodów rzeczowych (poz. 1-4 wykazu nr II/3741/17³¹); do postępowania sporządzany był wykaz przedmiotów³², który nie został zarejestrowany w księdze dowodów rzeczowych – z postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych wynika, że w dn. 07.08.2017r. wydano postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego dot. pojazdu a w dn. 24.08.2017r. specjalista potwierdził przeróbki konstrukcyjne pojazdu. Do czasu uznania dowodów przechowywane były: na przyległym parkingu oraz w skarbczyku pomieszczenia nr 217;

²⁴ akta kontroli str. 76

²⁵ akta kontroli str. 562

²⁶ akta kontroli str. 92

²⁷ akta kontroli str. 96

²⁸ akta kontroli str. 99

²⁹ akta kontroli str. 120

³⁰ akta kontroli str. 128

³¹ akta kontroli str. 135

³² akta kontroli str. 996

- 8) [REDAKTED] sporządzenie wykazu dowodów rzeczowych nr I/3766/17³³ po upływie 34 dni i przekazanie do magazynu po upływie 37 dni od dnia uzyskania dowodu – ze złożonych wyjaśnień wynikało, że uzyskane przedmioty przechowywane były w skarbczyku, a jedną z zabezpieczonych rzeczy w okresie od 23.10.2017r. do 10.11.2017r. wysłano do NOSG celem oględzin;
- 9) [REDAKTED] sporządzenie wykazu dowodów rzeczowych nr I/3763/17³⁴ po upływie 10 dni od dnia uzyskania dowodu;
- 10) [REDAKTED] sporządzenie wykazu przedmiotów nr II/3827/17³⁵ po upływie 23 dni od dnia uzyskania przedmiotu oraz zaewidencjonowanie wykazu w książce dowodów rzeczowych w 2018r., brak przekazania przedmiotów po zmianie prowadzącego postępowanie;
- 11) [REDAKTED] sporządzenie wykazu dowodów rzeczowych nr I/3800/17³⁶ z dn. 13.12.2017r. po upływie 28 dni od dnia uzyskania dowodu (z adnotacji na wykazie wynika, że w dn. 20.11.2017r. uzyskane rzeczy przesłano do ekspertyzy, postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych z dn. 20.11.2017r.), brak adnotacji o ostatecznym przekazaniu dowodów do KWP Lublin;
- 12) [REDAKTED] sporządzenie wykazu przedmiotów nr I/3822/18³⁷ po upływie 28 dni od dnia uzyskania przedmiotu oraz zaewidencjonowanie wykazu w książce dowodów rzeczowych w 2018r.;
- 13) [REDAKTED] sporządzenie wykazu przedmiotów nr I/3821/18³⁸ po upływie 18 dni od dnia uzyskania przedmiotu oraz zaewidencjonowanie wykazu w książce dowodów rzeczowych w 2018r.;

W wielu przypadkach funkcjonariusze prowadzący postępowania wskazywali, że z uwagi na upływ czasu nie pamiętają z jakich powodów występowały opóźnienia w sporządzaniu czy rejestrowaniu wykazów.

(akta kontroli zał. nr 31 str. 293-300, zał. nr 32 str. 302-307, zał. nr 34 str. 319-322, zał. nr 69 str. 992, zał. nr 74 str. 1042, zał. nr 78 str. 1065, zał. nr 82 str. 1085-1086, zał. nr 83 str. 1100, zał. nr 99 str. 1217-1239)

Ponownie należy wskazać, że myśl § 218 ust. 1 i 6 *Instrukcji* funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze sporządza z chwilą uzyskania dowodu rzeczowego pozostającego w związku z określonym postępowaniem przygotowawczym wykaz dowodów rzeczowych w czterech egzemplarzach. Funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze, każdorazowo po uzyskaniu dowodów rzeczowych, podejmuje decyzję co do miejsca ich przechowywania. Jeżeli dowody rzeczowe lub ich części będą przechowywane w depozycie Straży Granicznej przekazuje je depozytariuszowi, który potwierdza przyjęcie do magazynu depozytowego składając swój podpis w rubryce 4 przy odpowiedniej pozycji każdego egzemplarza wykazu. Czynności związane z ustaleniem legalności zabezpieczonych dowodów, ekspertyz czy innych badań nie wykluczały w tym przypadku ich złożenia do

³³ akta kontroli str. 202, 1078-1079

³⁴ akta kontroli str. 426

³⁵ akta kontroli str. 211, 1067

³⁶ akta kontroli str. 454, 1053, 1058

³⁷ akta kontroli str. 394

³⁸ akta kontroli str. 397

magazynu, a jeśli zachodziłaby potrzeba pobrania przedmiotów/dowodów z magazynu na określony czas, np. w celu wykonania czynności procesowej, należało sporządzić pokwitowanie, dokumentując ich obieg w książce dowodów rzeczowych i wykazie dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych.

Zgodnie z § 220 ust. 5 *Instrukcji* niedopuszczalne jest przechowywanie dowodów rzeczowych w pomieszczeniach, do których wstęp mają osoby trzecie. Przy czym, zgodnie z art. 232a § 1 kpk³⁹ – przedmioty i substancje stwarzające niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia, a w szczególności broń, amunicję, materiały wybuchowe lub łatwopalne, materiały radioaktywne, substancje trujące, duszące lub parzące, środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursorzy kategorii 1, a także wyroby tytoniowe i napoje alkoholowe, przechowuje się w miejscu i w sposób zapewniający ich należyte zabezpieczenie. Zatem w sprawach oczywistych (w przypadku rzeczy, których posiadanie jest zabronione) należy unikać sytuacji powodujących przedłużanie czasu przechowywania dowodów poza magazynem depozytowym, ale również miejsc do tego nieprzystosowanych.

Całość powyższego obszaru związanego ze sporządzaniem i ewidencjonowaniem wykazów dowodów rzeczowych/przedmiotów oraz przekazywaniem i przyjmowaniem dowodów rzeczowych/przedmiotów na stan magazynu **oceniono negatywnie**. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosili funkcjonariusze prowadzący sprawy karne, depozytariusz oraz z ramienia nadzoru służbowego przełożony, wskazany w *Instrukcji* oraz w § 1 Wytycznych nr 7⁴⁰.

Należałoby też wskazać na nagminny brak wskazywania w wykazach czego dotyczą czy dowodów rzeczowych, przedmiotów czy śladów kryminalistycznych. Podkreślenia również wymaga fakt nieczytelnego prowadzenia książki dowodów rzeczowych, z której nie wynika ile przyjęto, a ile wydano dowodów/przedmiotów z magazynu (przyjmując dowody/przedmioty do magazynu depozytariusz od razu wypełniał wszystkie rubryki książki dowodów rzeczowych, nie pozostawiając miejsca na odnotowanie ruchów w ewidencji danych dowodów/przedmiotów).

(akta kontroli zał. nr 66 str. 870-963)

3. W skontrolowanych wykazach stwierdzono zapisy określające miejsce przechowywania dowodów/przedmiotów/śladów. Analizie poddano prawidłowość i sposób dokumentowania obiegu dowodów rzeczowych, ich pobierania, wydawania i przekazywania oraz dołączania pokwitowań i protokołów zdawczo-odbiorczych, w wyniku czego stwierdzono:

- 1) [REDAKTOWANE] - brak odnotowania w wykazach dowodów rzeczowych nr I/3500/17 i nr II/3501/17⁴¹ **pobrania przez JTI Polska Sp. z o.o. łącznie 120 paczek papierosów;**
- 2) [REDAKTOWANE] - poz. 1-20 wykazu nr I/3529/17 pobrane przez prowadzącego w dn. 29.03.2017r. i w dn. 29.03.2017 **sporządzony drugi wykaz przedmiotów, zarejestrowany pod tym samym numerem I/3529/17⁴² zawierający już 30 pozycji bez**

³⁹ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, t.j.: Dz.U. z 2018, poz. 1987, ze zm.

⁴⁰ Wytyczne nr 7 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 06.06.2017r. w sprawie dokumentowania nadzoru sprawowanego nad postępowaniami przygotowawczymi, postępowaniami w sprawach o wykroczenia i postępowaniami sprawdzającymi oraz prowadzenia akt kontrolnych postępowań przygotowawczych.

⁴¹ akta kontroli str. 354-367

⁴² akta kontroli str. 1005-1019

określenia miejsca przechowywania i bez przekazania właściwych egzemplarzy depozytariuszowi. Dołączono wyłącznie do akt pokwitowanie na 30 pozycji z wykazu nr I/3529/17 z dn. 29.03.2017r., na którym brak wskazania organu przyjmującego. Na wykazie nie odnotowano obiegu oraz przekazania ostatecznych dowodów – według wyjaśnień dowody zostały przekazane do KMP w Chełmie. Z materiałów zawartych w aktach kontrolnych wynika, że drugi wykaz sporządzono celem prawidłowego sposobu przekazania zabezpieczonych rzeczy. Opis czynności zawarto w notatce urzędowej z dn. 29.03.2017r. dołączonej do akt postępowania;

- 3) ██████████ - poz. 1 wykazu nr I/3527/17⁴³ z dn. 22.03.2017 z miejscem przechowywania w magazynie broni **przyjął na stan prowadzący postępowanie**, w rubryce uwagi zawarto datę i podpis pomocnika KZ, natomiast w dn. 04.04.2017r. na pokwitowaniu, powołując się na protokół przeszukania, **przedmiot przekazał depozytariusz** – z wyjaśnień wynika, że przekazanie rzeczy do magazynu broni odbyło się na polecenie przełożonego i na jego polecenie zostało wydane;
- 4) ██████████ poz. 9-10 wykazu nr I/3548/17 przekazane zostały w dn. 26.05.2017r. do depozytu magazynu depozytowego WOŚ NOSG. Adnotacja o przekazaniu zawarta została wyłącznie na egzemplarzu wykazu, będącego w dyspozycji depozytariusza. Egz. nr 1, przechowywany w aktach głównych takiego zapisu nie zawierał. Ponadto na egzemplarzach wykazu nr I/3548/17 nie zawarto adnotacji o **pobraniu przez przedstawiciela SGS Polska Sp. z o. o. 95 pustych opakowań** po papierosach marki ██████████. W książce dowodów rzeczowych oraz w wykazie nr II/3608/17 (przerejestrowane dowody z wykazu nr I/3548/17) nie odnotowano przekazania poz. 9-10 z wykazu do magazynu depozytowego WOŚ NOSG – brak zawarcia obiegu w wykazach;
- 5) ██████████ - poz. 13-16 wykazu nr I/3550/17⁴⁵ przekazane zostały w dn. 26.05.2017r. do magazynu depozytowego WOŚ NOSG – adnotacja o przekazaniu zawarta została wyłącznie na egzemplarzu wykazu, będącego w dyspozycji depozytariusza. Egz. nr 1, przechowywany w aktach głównych takiego zapisu nie zawierał. Poz. nr 1 wykazu nr II/3551/17, po ekspertyzie, została złożona do magazynu PSG w Dorohusku, bez adnotacji zmiany miejsca przechowywania dowodu, wskazanego jako sejf w pomieszczeniu nr 218. W dniu 08.06.2017r. poz. nr 1 wykazu nr II/3551/17 przekazana została za pokwitowaniem do KMP Chełm – brak zawarcia obiegu w wykazach, jak również **brak adnotacji czy załączenia pokwitowania** o przekazaniu poz. 2-6 z wykazu nr II/3551/17⁴⁶ – ze złożonych wyjaśnień wynika, że poz. 1 wykazu nr II/3551/17 na polecenie kierownika grupy zabezpieczona została w indywidualnym sejfie, a po otrzymaniu ekspertyzy przekazana do magazynu broni PSG w Dorohusku. Poz. 2-6 wykazu nr II/3551/17 z dn. 13.04.2017r., nie zostały uznane za dowody rzeczowe w przedmiotowej sprawie, po czym zostały zwrócone osobie od której zostały zabezpieczone. Pokwitowanie z przekazania tych przedmiotów znajduje się w aktach głównych;

⁴³ akta kontroli str. 242, str. 244

⁴⁴ akta kontroli str. 562, 601, 594, 604

⁴⁵ akta kontroli str. 816, 861, 869

⁴⁶ akta kontroli str. 841-846, 866-869

- 6) ██████████ - poz. 1-5 wykazu II/3547/17⁴⁷ z dn. 12.04.2017 zwrócona osobie od której zabezpieczano dowód – brak zawarcia takiego obiegu w wykazach i załączenia pokwitowania;
- 7) ██████████ - poz. 2 wykazu nr I/3576/17 z dn. 11.05.2017r. zwrócona osobie od której zabezpieczano dowód⁴⁸ – brak zawarcia adnotacji o zwrocie w wykazach;
- 8) ██████████ - poz. 1-2 wykazu przedmiotów nr I/3610/17⁴⁹ z dn. 26.06.2017r. (sporządzonym po upływie 11 dni) zwrócona osobie od której zabezpieczano dowód – brak zawarcia obiegu w wykazach;
- 9) ██████████ - poz. 1 wykazu dowodów rzeczowych nr II/3681/17⁵⁰ z dn. 13.08.2017r. nie przekazana zgodnie z miejscem przechowywania do KMP w Lublinie z uwagi na **zużycie w całości do badań**⁵¹, w księdze dowodów rzeczowych zawarto **zapis o przekazaniu do KWP w Lublinie** – brak właściwej adnotacji i obiegu w wykazach i księdze dowodów rzeczowych;
- 10) ██████████ - poz. 1 wykazu dowodów rzeczowych nr I/3658/17⁵² z dn. 02.08.2017r. przechowywana w skarbczyku, przekazana następnie do KP w Dorohusku w dn. 28.08.2017r. – brak zawarcia obiegu w wykazach;
- 11) ██████████ - poz. 1 wykazu przedmiotów nr III/3672/17⁵³ z dn. 08.08.2017r. z określeniem miejsca przechowywania na przyległym parkingu oraz poz. 3 z określeniem miejsca w skarbczyku bez daty i podpisu osoby przyjmującej; dołączenie pokwitowania oddania właścicielowi przyczepy, która nie została ujęta na żadnym z wykazów – *z wyjaśnień prowadzącego postępowanie przyczepa była zbędna do prowadzonego postępowania i nie była w żaden sposób zabezpieczona do postępowania*;
- 12) ██████████ - sporządzenie wykazów przedmiotów II/3721/17⁵⁴, III/3722/17⁵⁵, IV/3723/17⁵⁶ po upływie 14 i 15 dni od ich uzyskania z określeniem miejsca przechowywania jako sejf w pomieszczeniu – brak daty i podpisu osoby przyjmującej przedmioty, brak adnotacji o zwrocie przedmiotów osobie uprawnionej oraz **brak pokwitowania na zwrot poz. 6 z wykazu IV/3723 lub sprostowania oczywistej omyłki** – *według wyjaśnień prowadzącego sprawę poz. 5 i 6 wykazu nr IV/3723/17 są tożsamymi zapisami, stanowiącymi omyłkę pisarską*;
- 13) ██████████ - brak daty i podpisu przyjmującego przedmiot z poz. nr 1 oraz brak adnotacji o zwrocie poz. 5-7 w wykazie nr II/3711/17⁵⁷, które **nie zostały przekazane przy zmianie prowadzącego postępowanie** (brak pokwitowania, adnotacji na wykazie), a zwrócone przez trzeciego funkcjonariusza GOŚ⁵⁸;

⁴⁷ akta kontroli str. 92

⁴⁸ akta kontroli str. 103, str. 111

⁴⁹ akta kontroli str. 113

⁵⁰ akta kontroli str. 382

⁵¹ akta kontroli str. 402-407

⁵² akta kontroli str. 386, 1072

⁵³ akta kontroli str. 157, 1071

⁵⁴ akta kontroli str. 169

⁵⁵ akta kontroli str. 170

⁵⁶ akta kontroli str. 171

⁵⁷ akta kontroli str. 179

⁵⁸ akta kontroli str. 1042

- 14) ██████████ - brak odnotowania w wykazie dowodów rzeczowych nr I/3728/17⁵⁹ pobrania 4 pustych opakowań oraz 8 gilz z filtrami przez ██████████⁶⁰; brak pokwitowania przyjęcia na magazyn poz. nr 2 z wykazu przedmiotów nr II/3729/17⁶¹ a następnie przekazanie tej pozycji osobie uprawnionej przez funkcjonariusza niedysponującego przedmiotem; brak adnotacji na wykazie o zwrocie przedmiotów z poz. 1 i 2 wykazu nr II/3729/17 osobie uprawnionej; brak adnotacji na wykazie pobrania poz. 5-8 wykazu nr II/3729/17 i ich zwrotu na magazyn oraz **brak dołączenia pokwitowania** o zwrocie osobie uprawnionej poz. 5-8 z wykazu przedmiotów nr II/3729/17 – *prowadzący wskazał, że depozytariusz nie posiadał fizycznie przedmiotów z poz. 1 i 2 z wykazu nr II/3729/17, gdyż zostały skierowane prosto do komendy oddziału, a z uwagi na upływ czasu nie pamięta kto przekazywał te przedmioty właścicielom. Natomiast wobec przedmiotów z poz. 5-8 nie zachodziła przesłanka o ich uznaniu za dowód więc przechowywane były w szafie;*
- 15) ██████████ - brak daty i podpisu przyjmujących przedmioty z poz. nr 1-44, zgodnie z oznaczeniem miejsca przechowywania jako pomieszczenie nr 217 i parking oraz brak adnotacji o zwrocie poz. 23 i 24 w egzemplarzach wykazu nr I/3765/17 oraz IV/3791/17⁶²;
- 16) ██████████ - brak odnotowania w wykazie dowodów rzeczowych nr I/21/2017 z dn. 21.12.2017 oraz księdze dowodów rzeczowych zabezpieczonych w trybie art. 308 kpk⁶³ wydania poz. 1 za pokwitowaniem w dn. 08.05.2018r.

(akta kontroli zał. nr 31 str. 293-300, zał. nr 32 str. 302-307, zał. nr 33 str. 308-317, zał. nr 34 str. 319-322, zał. nr 52 str. 515-516, zał. nr 53 str. 517-518, zał. nr 57 str. 527, zał. nr 69 str. 991-993, zał. nr 72 str. 1030, zał. nr 73 str. 1036, zał. nr 82 str. 1086, zał. nr 83 str. 1099-1102, zał. nr 99 str. 1232, 767)

Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z § 218 ust. 7 *Instrukcji*, w przypadku przekazania dowodu rzeczowego (przedmiotu) do banku, na przechowanie albo zwrócenia osobie uprawnionej, funkcjonariusz prowadzący postępowanie **czyni o tym stosowną wzmiankę przy odpowiedniej pozycji w rubryce 3 każdego egzemplarza wykazu**. W myśl § 223 ust. 3 – pokwitowanie (rzeczy zbędne dla postępowania przekazuje się np. za pokwitowaniem) powinno zawierać: imię i nazwisko i adres odbierającego oraz dokument, którym się legitymuje, opis przedmiotu zwracanego lub przekazywanego, datę oraz podpis odbierającego, a jeżeli odbierającym jest przedstawiciel urzędu, instytucji lub osoby prawnej – także pieczęć. Odbierane przedmioty powinny być w pokwitowaniu opisane w sposób zgodny z opisem w odpowiednim protokole lub wykazie dowodów rzeczowych. **Pokwitowanie załącza się do akt głównych postępowania przygotowawczego, a jego kopię do akt kontrolnych.** W toku czynności kontrolnych, z uwagi na brak zawierania adnotacji o przekazaniu, przesłaniu, oddaniu czy zwrocie dowodów rzeczowych/przedmiotów na wykazach, prowadzący postępowania, aby odtworzyć drogę obiegu posiadanego w aktach lub skarbczykach dowodu czy rzeczy, powoływali się niejednokrotnie na spis akt głównych czy kontrolnych. Należy też wspomnieć o nagminnym braku zawierania danych dotyczących

⁵⁹ akta kontroli str. 185

⁶⁰ akta kontroli str. 409-417

⁶¹ akta kontroli str. 188, str. 201, 190

⁶² akta kontroli str. 443-452

⁶³ akta kontroli str. 57

daty, godziny i podpisu w wykazach przez osoby określające miejsce przechowywania inne niż przedmioty/dowody rzeczowe

Jednocześnie, zgodnie z § 5 ust. 5 Wytycznych nr 4 – w przypadku pobrania od depozytariusza dowodów rzeczowych (...) depozytariusz wpisuje do wykazu dowodów rzeczowych dane przyjmującego i datę przekazania (ewentualnie informację o załączonym do wykazu pokwitowaniu) oraz wykonuje stosowną adnotację w książce dowodów rzeczowych. Należy też zauważyć, że wykonywanie czynności procesowej dowodu, jak np. oględziny czy ekspertyza również nie wyklucza złożenia go do magazynu, a następnie pobrania za pokwitowaniem.

Według wskazówek zawartych w *Instrukcji* i Wytycznych nr 4 w przypadku przekazania dowodów rzeczowych innemu właściwemu organowi dopuszczalne jest ich przekazanie na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, w którym należy zawrzeć sygnaturę akt sprawy, rodzaj i ilość przedmiotów, imię i nazwisko odbierającego/ przyjmującego oraz nazwę instytucji przekazującej/odbierającej wraz z podpisami tych osób.

Brak adnotacji o obiegu dowodów rzeczowych w wykazach i księdze dowodów rzeczowych, niedołączanie pokwitowań, przechowywanie dowodu w innym niż oznaczone miejscu, pomyłki na pokwitowaniach i nie odnotowanie pobrania próbek wpłynęły na zastosowanie **negatywnej oceny** kontrolowanego obszaru.

4. Zabezpieczone dowody rzeczowe, złożone do pomieszczeń magazynowych, zapakowane były w pudełka kartonowe oraz worki raszlowe. W przypadku małych ilości lub niewielkich gabarytów dowody umieszczano w kopertach papierowych, składanych w szafie pancerniej w pomieszczeniu użytkowanym przez depozytariusza. Opakowania dowodów rzeczowych posiadały przymocowane metryczki, na których zawarto zapisy, zgodnie z przepisami Wytycznych Nr 4, dotyczące: numeru sprawy RSD i numeru wykazu dowodów rzeczowych; danych osoby od której zabezpieczono rzeczy; opisu zabezpieczonych dowodów rzeczowych; nazwy organu zabezpieczającego i imienia i nazwiska osoby zabezpieczającej towar oraz daty zabezpieczenia dowodów/przedmiotów/ śladów. Obszar związany z właściwym oznaczeniem i opisaniem opakowań dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych oceniono **pozytywnie**.

(akta kontroli zał. nr 62 str. 662)

5. Na podstawie „Księgi dowodów rzeczowych/przedmiotów” tom II/2015 wg. Rdet. NA-DK-732/15 i „Księga towarów zabezpieczonych w trybie art. 308 K.P.K” wg Rdet. NA-DK-269/17, w okresie objętym kontrolą stwierdzono brak odnotowania przez depozytariusza przeprowadzenia kwartalnego i okresowego sprawdzenia stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym.

Jak wyjaśnił ww., uważał że przeprowadzenie kontroli wrywkowej stanu dowodów rzeczowych w magazynie należało do jego obowiązków, traktując obowiązek wynikający z nadzoru służbowego, wg § 234 ust. 1 pkt 2 instrukcji, za tożsamy z obowiązkiem wynikającym z ww. paragrafu wytycznych.

(akta kontroli zał. nr 6 str. 53-57, zał. nr 66 str. 870-963, zał. nr 47 str. 498-502)

Jednocześnie zaznaczenia wymaga fakt, że zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 4 i 5 Wytycznych nr 4, określającym obowiązki depozytariusza, okresowe i kwartalne sprawdzenia stanu dowodów rzeczowych miały polegać na porównaniu ich stanu faktycznego z ewidencyjnym. Przyjmując, że podczas kontroli magazynu lub jej zlecenia, przypisanej do obowiązków komendanta placówki, obecny był depozytariusz i był jedną z wyznaczonych osób do jej przeprowadzenia (zapisy w księdze dowodów rzeczowych na to wskazują), to realizując równocześnie obowiązek sprawdzenia stanu dowodów w magazynie i tak nie dokonał właściwie tej czynności. Jak wcześniej wskazywano, sprawdzenia i kontrole stanu dowodów rzeczowych polegały wyłącznie na porównywaniu danych zawartych na metryczkach dołączanych do opakowań z zapisami w dokumentacji magazynowej. Obszar związany z przeprowadzaniem kontroli wyrywkowej stanu dowodów rzeczowych w magazynie oceniono negatywnie.

6. W obszarze mienia tymczasowo zajętego lub zabezpieczonego do postępowania przygotowawczego, ewidencji, przechowywania i przekazywania tego mienia ustalono, że w PSG Dorohusku nie ewidencjonowano mienia w „Księdze mienia tymczasowo zajętego”. Z wyjaśnień złożonych na potrzeby niniejszej kontroli wynikało, że dane związane z zabezpieczeniem mienia ewidencjonowane były w Centralnej Bazie Danych „EWIDA”, w której zostały umieszczone zakładki związane z wszystkimi okolicznościami prowadzonych postępowań przygotowawczych, w tym między innymi została utworzona zakładka „Mienie zabezpieczone”. Nadzór, zgodnie z Wytycznymi nr 7 Komendanta NOSG z dnia 06.06.2017r. sprawuje bezpośredni przełożony funkcjonariusza prowadzącego czynności dochodzeniowo-śledcze oraz przez przełożonego posiadającego właściwy profil dostępu w systemie CBD EWIDA. Dodatkowo w momencie tymczasowego zajęcia mienia czynność ta jest, przed jego zajęciem, zwykle konsultowana z prokuratorem oraz bezpośrednim przełożonym.

W 2017r. w PSG w Dorohusku zabezpieczono gotówkę do 4 postępowań przygotowawczych, tj. [REDACTED]

[REDACTED] Zespół kontrolny wskazał na przekroczenie instrukcyjnego 3 dniowego terminu wpłaty gotówki na konto bankowe do [REDACTED]

Analiza zgromadzonych w czasie kontroli materiałów wykazała, że:

- 1) [REDACTED] – w dniu 09.03.2017r. protokolarnie zajęto mienie w postaci polskich pieniędzy obiegowych, w dniu 10.03.2017r. wydane zostało postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym przez Prokuraturę Rejonową w Chełmie, wpłata na wskazane na konto nastąpiła w dniu 15.03.2017r., tj. po upływie 5 dni;
- 2) [REDACTED] – w dniu 29.05.2017r. protokolarnie zajęto mienie w postaci polskich pieniędzy, w dniu 02.06.2017r. wydane zostało postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym przez Prokuraturę Rejonową w Chełmie, wpłata nastąpiła w dniu 31.05.2017r. z zachowaniem terminu;
- 3) [REDACTED] – w dniu 07.04.2017r. protokolarnie zajęto mienie w postaci polskich pieniędzy, w dniu 12.04.2017r. wydane zostało postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym przez Prokuraturę Rejonową w Chełmie, wpłata nastąpiła w dniu 07.04.2017r. z zachowaniem terminu;

- 4) ██████████ -- w dniu 09.08.2017r. protokolarnie zajęto mienie w postaci polskich pieniędzy, wpłata nastąpiła w dniu 11.08.2017r. z zachowaniem terminu.

(akta kontroli zał. nr 21 str. 272, zał. nr 59 str. 532-535,
zał. nr 60 str. 537, zał. nr 61 str. 539-544)

Należy wskazać, że zgodnie z § 217 *Instrukcji* – przepisy o przechowywaniu dowodów rzeczowych, ewidencji dowodów rzeczowych i przekazywaniu dowodów rzeczowych stosuje się odpowiednio do mienia stanowiącego przedmiot tymczasowego zajęcia lub zabezpieczenia, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. W § 221 ust. 6 wskazano, że polskie pieniądze obiegowe, po uzgodnieniu z prokuratorem nadzorującym postępowanie wpłaca się w terminie 3 dni na konto bankowe do dyspozycji prokuratury nadzorującej sprawę. Ale też należałoby podkreślić, że w § 172 ww. Instrukcji, mowa jest o tym, że z czynności zajęcia mienia tymczasowego funkcjonariusz sporządza protokół, który w ciągu 5 dni od daty dokonania zajęcia przekazuje prokuratorowi wraz z wnioskiem o zatwierdzenie czynności i o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

Warto też podkreślić, że na postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od daty doręczenia. Natomiast niewydanie takiego postanowienia przez prokuratora w ciągu 7 dni od jego dokonania powoduje z mocy prawa upadek tymczasowego zajęcia.

Obszar związany z postępowaniem z mieniem tymczasowo zajęтым **oceniono pozytywnie**, przyjmując jako dopuszczalny, przypadek dwudniowego przekroczenia terminu wpłaty.

7. Magazyn depozytowy PSG w Dorohusku

[illegible]

ocenić z uchybieniem.

(akta kontroli zał. nr 2 str. 3-4, zał. nr 68 str. 982-987, zał. nr 86 str. 1113)

64 dokumentacja wymagana przepisami Wytycznych Nr 4 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 21 grudnia 2007r. w sprawie określenia zasad przyjmowania, przechowywania, ewidencjonowania i przekazywania dowodów rzeczowych będących na stanie magazynów dowodów rzeczowych NOSG w Chełmie.

8. W kwestii podziału kompetencyjnego w zakresie sprawowania nadzoru w kontrolowanej tematyce z uwagi na zmiany kadrowe wśród funkcjonariuszy pełniących nadzór w okresie objętym kontrolą⁶⁵, nie można było dokonać sprawdzenia zapisów w ich szczegółowych zakresach obowiązków. Komendant placówki, w złożonym na okoliczność prowadzonej kontroli, wyjaśnieniu wskazał, że obowiązki kierownika jednostki przejął w dniu 01.04.2017r., a przyjmując w dniu 03.04.2017r. placówkę uzyskał od kadry kierowniczej zapewnienie o niewystępowaniu braków w zakresie składników majątkowych i rzeczowych placówki. Ppłk SG Robert Brychlik wskazał, że zgodnie z wewnętrznym podziałem zadań Placówki SG w Dorohusku z dnia 31.03.2016r. do zadań Zastępcy Komendanta właściwego do spraw operacyjno-śledczych należało organizowanie kontroli i nadzór nad prowadzeniem magazynu depozytowego oraz ewidencji w tej sprawie, zgodnie ze szczegółowymi przepisami w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych i nadzoru przełożonych nad magazynami depozytowymi. Stwierdził, na podstawie adnotacji zawartych w dokumentacji służbowej, że nadzór ten sprawowali: ppłk SG Andrzej Bielecki, [REDACTED]

(akta kontroli zał. nr 3 str. 21, zał. nr 4 str. 24, zał. nr 69 str. 993, zał. nr 86 str. 1111)

Jednocześnie, w związku z prowadzonymi wcześniej czynnościami związanymi z nadzorem służbowym przez funkcjonariuszy WOŚ NOSG oraz czynnościami kontrolnymi realizowanymi w terminie od 13 stycznia do 31 marca 2017r., Komendant Placówki wydał szereg poleceń związanych z opracowaniem procedur mających na celu prawidłowe wykonywanie obowiązków przy zatrzymaniu i zabezpieczeniu rzeczy mających znaczenie dowodowe, związanych z przeprowadzeniem cyklu szkoleń lokalnych, jak również przeprowadził rozmowy służbowe z funkcjonariuszami dochodzeniowo-śledczymi, wyznaczył drugiego funkcjonariusza wykonującego obowiązki depozytariusza.

(akta kontroli zał. nr str. zał. nr 86 str. 1111-1144)

Pomimo formalnego podziału nadzoru i odpowiedzialności za prawidłowość zabezpieczania, przechowywania, a w szczególności za obieg dowodów rzeczowych w placówce w czasie objętym kontrolą, mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, **oceniono negatywnie**.

9. Zespół kontrolerów, na podstawie zapisów w księdze dowodów rzeczowych/przedmiotów tom II/2015, zaewidencjonowanej wg. Rdet. NA-DK-732/15, stwierdził nieprawidłowości w obszarze sprawowanego nadzoru nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej w nim ewidencji. Na podstawie § 234⁶⁶ *Instrukcji*, Komendant Placówki zobligowany był do przeprowadzenia lub zlecenia przeprowadzenia co najmniej raz w kwartale kontroli w zakresie zgodności stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym magazynu depozytowego, którego wyniki odnotowane winny być w księdze dowodów rzeczowych. Przedmiotowej kontroli nie wykonano w I kwartale 2017r. i w I kwartale 2018r. (2018 rok nie podlegał ocenie). Z adnotacji, zawartych w księdze dowodów rzeczowych, wynikało, że kontrole przeprowadzone zostały:

⁶⁵ Zastępca Komendanta ds. operacyjno-śledczych przeszedł na zaopatrzenie emerytalne z dniem 25.03.2018r., kierownik Grupy Operacyjno-Śledczej pozostawał w dyspozycji Komendanta NOSG (TAO przesłane do KGSG)

⁶⁶ zmiany wprowadzone Zarządzeniem nr 52 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 23.08.2005r. *zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną*

- w dniu 30.06.2017r., gdzie kontroli poddano wyroby akcyzowe w postaci papierosów do wybranych RSD. W kontroli udział brali depozytariusz oraz dwoje funkcjonariuszy z innych komórek organizacyjnych placówki. Według zapisu stan dowodów rzeczowych był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Pod adnotacją zespołu podpisał się Zastępca Komendanta PSG w Dorohusku [REDACTED]
- w dniu 25.09.2017r., gdzie kontroli poddano wyroby akcyzowe w postaci papierosów do wybranych RSD, m.in. do [REDACTED]. W kontroli udział brali depozytariusz i dwóch funkcjonariuszy dochodzeniowo-śledczych. Pod adnotacją o zgodności stanu dowodów rzeczowych z ewidencyjnym podpisał się Zastępca Komendanta PSG w Dorohusku [REDACTED];
- w dniu 21.12.2017r., gdzie kontroli poddano wyroby akcyzowe w postaci papierosów do wybranych RSD, w tym do [REDACTED]. W kontroli brał udział depozytariusz oraz dwoje funkcjonariuszy Grupy Operacyjno-Śledczej. Według zapisu stan dowodów rzeczowych był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Pod adnotacją podpisał się Zastępca Komendanta PSG w Dorohusku [REDACTED]
- w dniu 30.05.2018r., gdzie kontroli poddano wyroby akcyzowe w postaci papierosów do wybranych RSD, w tym do [REDACTED]. Według zapisu stan dowodów rzeczowych był zgodny ze stanem ewidencyjnym. W kontroli udział brał depozytariusz oraz nowo powołani funkcjonariusze kadry kierowniczej Grupy Operacyjno-Śledczej.

Funkcjonariusze GOŚ, w swoich wyjaśnieniach stwierdzili, że ich udział w kontroli magazynu odbywał się na prośbę depozytariusza i polegał na sprawdzeniu stanu plomb i porównaniu metryczek z wykazami, wybranych przez depozytariusza postępowań. Kontrola zazwyczaj trwała nie dłużej jak godzinę. Kierownik kontrolowanej jednostki wskazał, że zadania przeprowadzenia kontroli kwartalnych należały do obowiązków Zastępcy Komendanta ds. operacyjno-śledczych.

Z uwagi na to, że przeprowadzana w 2017r. wrywkowa kontrola przechowywanych w magazynie depozytowym w PSG w Dorohusku dowodów rzeczowych/przedmiotów nie polegała na faktycznym sprawdzeniu stanu ewidencyjnego z ich rzeczywistą ilością, jak też na jej brak w I kwartale 2017r. obszar ten **oceniono negatywnie**.

(akta kontroli zał. nr 47 str. 501, zał. nr 50 str. 512, zał. nr 53 str. 517-518, zał. nr 55 str. 522-523, zał. nr 56 str. 524-525, zał. nr 58 str. 529, zał. nr 83 str. 1100, zał. nr 86 str. 1113)

10. W okresie objętym kontrolą, inwentaryzacja magazynu depozytowego, przeprowadzona została przez trzyosobową komisję w dniach 20-22.03.2017r. w oparciu o prowadzoną w placówce ewidencję: księgę mienia tymczasowo zajętego i trzy księgi dowodów rzeczowych. Inwentaryzacją objęto 15 postępowań przygotowawczych wszczętych w 2017r., z których na czas czynności kontrolnych, do 10 postępowań dowody rzeczowe zostały przekazane do magazynu depozytowego Oddziału Celnego Drogowego w Dorohusku.

W dniach 08-09.03.2018r. kolejny trzyosobowy zespół dokonał inwentaryzacji depozytów, będących w dyspozycji Placówki SG w Dorohusku. Dowody rzeczowe wyszczególnione

zostały w tabeli zawierającej 128 pozycji, w tym od pozycji 52 do pozycji 105 za 2017 rok. Komisja w ww. składzie zapisem zamieszczonym w protokole z dnia 09.03.2018r. stwierdziła, że cyt.: „*Stan faktyczny przedmiotów oraz dowodów rzeczowych pozostających na przechowaniu w magazynie depozytowym jest zgodny ze stanem ewidencyjnym. Nie stwierdzono również nieprawidłowości prowadzonej dokumentacji ewidencyjnej.*” Z protokołem inwentaryzacyjnym zapoznał się Komendant Placówki ppłk SG Robert Brychlik w dniu 13.03.2018r. Tymczasem zespół kontrolerów dokonując porównania stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym dowodów rzeczowych zabezpieczonych w 2017r. i przechowywanych w magazynie depozytowym PSG w Dorohusku stwierdził wskazane powyżej braki, które dotyczyły postępowań przygotowawczych ujętych w protokole z inwentaryzacji pod pozycjami: 63, 65, 73, 74. Biorąc pod uwagę czas przeprowadzanej inwentaryzacji, tj. 08.03 do 09.03.2018r. uznać należało, że komisja inwentaryzacyjna nie dokonała otwarcia wszystkich dowodów rzeczowych, a stan ewidencyjny ze stanem faktycznym zweryfikowała jedynie w oparciu o metryczki umieszczone na opakowaniach, w których znajdowały się dowody rzeczowe. Potwierdzone to zostało w złożonych przez ww. wyjaśnieniach, z których wynikało, że w większości przypadków inwentaryzacja polegała na porównaniu zapisu z metryczek na opakowaniach dowodów rzeczowych (workach, pudełkach) z tabelką sporządzoną na potrzeby tego sprawdzenia. Tyko w jednym przypadku rozpakowywano opakowanie i przeliczano paczki papierosów. Komendant placówki w wyjaśnieniu wskazał, że nie pamięta kto przedstawiał mu wyniki inwentaryzacji i nie wzbudził też jego wątpliwości czas poświęcony na jej przeprowadzenie. Otrzymując do zapoznania protokół oparł się na stwierdzeniu komisji o zgodności stanu faktycznego z ewidencyjnym.

W przedmiocie sposobu i prawidłowości przeprowadzania inwentaryzacji magazynu depozytowego, zastosowano **ocenę negatywną**.

(akta kontroli zał. nr 7 str. 59-74, zał. nr 44 str. 463-480, zał. nr 48 str. 503-506, zał. nr 49 str. 507-510, zał. nr 86 str. 1111-1112)

Podsumowując, obszar dotyczący podstaw prawnych i faktycznych podejmowanych czynności przez funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Dorohusku w kontrolowanej tematyce z uwagi na stwierdzone odstępstwa i nieprawidłowości, które miały wpływ na stan faktyczny zabezpieczonych i przechowywanych dowodów rzeczowych, oceniono **negatywnie**. Na zastosowaną ocenę wpłynęły braki i różnice w rzeczywistym stanie dowodów rzeczowych przechowywanych w magazynie depozytowym, niewłaściwe i nieprawidłowe przeprowadzanie sprawdzeń i kontroli kwartalnych stanu dowodów rzeczowych w magazynie, nienależyte i nieterminowe przekazywanie i przyjmowanie dowodów rzeczowych/przedmiotów do magazynu ale też pomiędzy prowadzącymi postępowania oraz mało rzetelne i mało przejrzyste prowadzenie wymaganej dokumentacji, związanej głównie z obiegiem dowodów rzeczowych.

Należy też podkreślić, że jednym z celów postępowania przygotowawczego jest zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu, zatem w toku tego postępowania powinno nastąpić oddzielenie przedmiotów prawidłowo zatrzymanych i zarazem koniecznych dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu od takich, które zostały wprowadzone do postępowania w sposób wadliwy oraz rzeczy, które są lub stały się zbędne dla postępowania.

Wymusza to odpowiednie rzetelne postępowanie i przejrzyste ich odnotowanie w odpowiedniej dokumentacji, a więc przede wszystkim w wykazach dowodów rzeczowych, które załączane są do akt głównych i kontrolnych sprawy oraz przechowywane u depozytariusza, który ponosi odpowiedzialność za dowody/przedmioty zabezpieczone w magazynie depozytowym oraz dołączanie odpowiednich pokwitowań czy protokołów.

IV. Wnioski i zalecenia.

Mając na uwadze ustalenia kontroli, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia działalności kontrolowanej jednostki w obszarze rejestrowania, obrotu i zabezpieczenia dowodów rzeczowych/przedmiotów oraz poprawy skuteczności nadzoru służbowego w kontrolowanym zakresie polecam:

1. Z chwilą uzyskania dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych, pozostających w związku z określonym postępowaniem przygotowawczym, niezwłocznie sporządzać wykaz dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych, określając właściwe miejsce ich przechowywania;
2. Przestrzegać wymogów rejestracji wykazów dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych w książce dowodów rzeczowych,
3. Nadawać kolejne numery wykazom dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych, będącym w bezpośrednim związku z ustalonym podejrzanym w sprawie;
4. Dowody rzeczowe/przedmioty/ślady kryminalistyczne zabezpieczone do postępowania przygotowawczego, w przypadku takiego określenia miejsca ich przechowywania, niezwłocznie przekazywać do magazynu dowodów rzeczowych;
5. Podczas przekazywania/przyjmowania dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych do magazynu depozytowego każdorazowo sprawdzać ich ilość i rodzaj zgodnie z opisem w wykazie dowodów rzeczowych, który ma być tożsamy z zapisem w protokole z czynności, podczas której uzyskano dowody;
6. W wykazach dowodów rzeczowych/przedmiotów/śladów kryminalistycznych (na każdym sporządzonym egzemplarzu) i w książkach dowodów rzeczowych na bieżąco zawierać adnotacje dotyczące obiegu tych dowodów (pobranie, przekazanie, zwrot, itp.);
7. Dowody rzeczowe/przedmioty/ślady wydawać z magazynu za stosownym, rzetelnie sporządzonym pokwitowaniem lub protokołem, odzwierciedlającym właściwe pozycje z wykazu oraz odnotowywać ten fakt przy odpowiedniej pozycji każdego egzemplarza wykazu;
8. Każdorazowo wykreślać w wykazach czy dotyczy dowodu rzeczowego, przedmiotu czy śladu kryminalistycznego, zawierać podpis sporządzającego oraz datę, godzinę i czytelny podpis przyjęcia do magazynu przy każdej pozycji wykazu;
9. W książkach dowodów rzeczowych wypełniać wszystkie rubryki zgodnie z ich przeznaczeniem, w szczególności dotyczące pozycji przyjętych, wydanych i pozostających w magazynie oraz ich obiegu;

10. Bezwzględnie przestrzegać terminów przeprowadzania kwartalnych sprawdzeń określonych w § 3 ust. 2 pkt 4 i 5 Wytycznych Nr 4 oraz ewidencjonowania wyniku tych czynności w książce dowodów rzeczowych;
 11. Dokonać zapisów dotyczących sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej w nim ewidencji w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kadry kierowniczej, zgodnie z wypracowanym podziałem kompetencyjnym;
 12. Dokonać zapisów dotyczących przeprowadzania kwartalnych sprawdzeń stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych w magazynie ze stanem faktycznym w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień depozytariuszy;
 13. Wyposażyć magazyn w atestowane drzwi lub zamki oraz uszczelnić ścianę przylegającą do boksu garażowego;
 14. W ramach nadzoru nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzonej w nim ewidencji dokonywać sprawdzenia poprawności i prawidłowości zapisów w wykazach dowodów rzeczowych oraz księdze dowodów rzeczowych z odpowiednią adnotacją w tej księdze;
 15. W ramach doskonalenia zawodowego przeprowadzić szkolenie z udziałem funkcjonariuszy realizujących czynności dochodzeniowo-śledcze oraz depozytariuszy w obszarze postępowania z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым, uwzględniając zakres powyższych zaleceń.
- V. Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 49 ustawy *o kontroli*, pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w **terminie do 31.05.2019r.** za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.
- VI. Zgodnie z treścią § 48 ustawy *o kontroli* od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
- VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 jest przeznaczony dla kierownika jednostki kontrolowanej.

Podpis kierownika jednostki kontrolującej:

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK
.....WZ. ZASTĘPCA KOMENDANTA.....
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
Plik SG Tomasz ZYBIŃSKI

Wykonano w 2 egzemplarzach:
Egz. nr 1 – Komendant PSG w Dorohusku
Egz. nr 2 – ad acta
Wykonał: E.L. tel. IP 6655270
Dnia: 23.04.2019r.